

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Ervditione Religiosorum

Humbertus <de Romanis>

Ingolstadii, 1591

VD16 H 5888

3. De fructibus qui ex certis & determinatis exercitiis proueniunt.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50980](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50980)

DE FRUCTIBVS, QVI EX CERTIS
 & determinatis exercitijs proueniunt.

CAPVT III.

Bonorum exercitiorum perquam gloriosus
 est fructus.

PRIMVS ex certis & determinatis exercitijs
 proueniens, est prauarum & volubilium cogitationum, ac noxiarum affectionum deuotio, quibus frequenter sordescimus, non habentes frænum, quo motus cordis nostri constringantur: cum sensus nostri & cogitatio sint prona ad omne malum ab adolescentia sua, vt in Genesi scribitur. Est autem impossibile cor à vagis cogitationibus reuocare nisi mediante diuina gratia fuerit certis & determinatis exercitijs stabilitum: vt enim ait Abbas Serenus in collationibus Patrum: naturaliter anima nunquam potest esse ociosa, sed est necessarium vt secundum suam propriam mobilitatem discurrat, nisi habeat aliquid fixum & stabile, vbi suos motus exerceat. Et secundum sanctorum doctrinam, anima absque certis exercitijs est quasi domus quatuor habens ianuas apertas: nam quicumque volunt ingrediuntur & egrediuntur domino domus nesciente: similiter faciunt cogitationes in animam certa exercitia non habentem.

SECUNDVS fructus, quæ determinata afferunt exercitia, est cordis nostri ad expedite & magnifice operandum stabilitio, nam sæpè idem facientes, illud conuertimus in naturam, & generat

neratur in anima nostra habitus per continua-
tam operationem. certa autem exercitia non
habentes tot in suis exercitijs recipiunt consilia :
quot opera vident alios facientes. Hodie circa
vnum & cras circa aliud occupantur semper di-
spersi & vagi, quod est valde reprehensibile : vt
in collationibus Patrum legitur, & in tractatu
cuius est initium, Homo quidam descendebat
de Hierusalem in Hierico : vbi dicitur quod isti
tales parum, vel nihil proficiunt.

TERTIVS fructus est feruor: qui enim habet
ordinata exercitia est feruentior ad explendum
ea, & pudet torpore seu negligentia dimittere,
quod semel feruenter & solícite cœpit. Vnde
fit vt deuoti religiosi certa soleant habere exer-
citia secundum tempora & horas perutilia : ne
in spiritus torpeant profectu, quin potius tali-
bus exercitijs se arctant: quo magis ac magis
iugiter in tali profectu flammescant. Et secun-
dum Sanctorum doctrinam, sicut ex incuria &
negligentia spiritualium exercitiorum causa-
tur tepor & frigiditas, ita ex assiduo eorundem
studio, siue ad animam siue ad corpus pertine-
ant, si absque aliqua remissione operemur ea,
generatur in nobis suavis quædam actualis vel
habitualis affectio.

QVARTVS fructus est: quia per certa exerci-
tia facilius in tui deuenies cognitionem: vt sci-
licet scias quantum proficis vel quantum defi-
cis, si progredieris vel si retrogredieris: confide-
rans si expleueris exercitia feruentius & solici-
tius hodie quàm heri, an tepidius seu negligen-
tius. Itaq; cõparatione vnus diei ad alium, vide-
bis si proficis vel deficis,

QVIN-

QVINTVS fructus est : quia longè plus proficit & meretur , qui pauca ordinatè operatur re-
cta intentione, quàm qui agit multa & difficilia
vagus absque certo modo & ordine. Et vt San-
cti testantur, vtilius est vnum opus rectè ordi-
natum sapientis; quàm multa laboriosa insipi-
entis.

CONSIDERA ergo quàm copiosus fructus ac-
crescit eis, qui cor suum tradere curant certis
vel determinatis exercitijs. Et quia tantus in eis
prouenit fructus, Deo adiutore, aliqua certa &
determinata exercitia disponemus, in quibus
per totam hebdomadam valeamus exercitari
secundum prædictas tres vias : scilicet, Purgati-
uam, Illuminatuam, & vnitiuam : prout inté-
rius est dicendum.

QVAS CONDITIONES DEBENT HA-
bere qui in exercitijs spiritualibus exer-
cendi sunt.

C A P V T IV.

O Portet primo fratres dilectissimi, vt illi
qui in spiritali vita vult exercitari, ab om-
ni mortali crimine cor suum expurget per
contritionem & confessionem : cor enim im-
purum Spiritus sancti influxus nequaquam ca-
pere potest.

SECUNDA conditio est, vt omnem abhorrea
carnis voluptatem, fugiens omnem leuitatem
videlicet, Risum, Fabulas, & quascunq; huius
modi consolationes. qui vt ait Bernardus; de-
cata est diuina consolatio : & non datur adm-
ter